

دانشگاه کردستان
University of Kurdistan
زانکۆی کوردستان

دانشکده زبان و ادبیات

گروه زبان و ادبیات عربی

طرح درس

اطلاعات اولیه درس					
عنوان درس	مقطع	نام مدرس	زمان بندی هفتگی	نوع درس	تعداد واحد درس
روش تحقیق و مآخذشناسی	کارشناسی	شرافت کریمی	روز شنبه ساعت ۱۸-۲۰	☒ اجباری ☐ اختیاری	۲
محدوده علمی درس					
پیش نیازها					
<p>(۱) پیش نیاز: این درس در سرفصل مصوب دروس کارشناسی رشته زبان و ادبیات عربی پیش نیاز ندارد اما دانستن کلیات اصول نگارش فارسی پیش دانسته مفیدی برای دانشجو خواهد بود. *پیش نیازها لزومی ندارد حتماً دروس باشند؛ بلکه پیش دانسته‌ها یا ابزارها را هم می‌تواند شامل شود.</p>					
هم نیازها					
ندارد					
نرم افزار (مهارت‌های عملی) مورد استفاده در طول دوره					
<p>(۱) نرم افزارهایی که در کتابخانه‌ها برای جستجوی کتاب‌ها و منابع استفاده شده است؛ (۲) مهارت جستجوی منابع کتابخانه‌ای و مقالات و منابع اینترنتی؛ (۳) پایگاه‌های علمی و پایگاه داده‌ها.</p>					
روش آموزش					
سخنرانی ☒ پرسش و پاسخ ☒ حل تمرین ☐ کار عملی (آزمایشگاه یا کارگاه) ☒ کار بانرم افزار ☒					
منابع درس					
<p>(۱) مرجع: کتاب البحث الأدبی مناهجه ومصادره از د.بتول مشکین فام/نشر سمت؛ (۲) بخشهایی از کتاب شیوه‌های استناد در نگارش‌های علمی رهنمون‌های بین المللی اثر عباس حری و اعظم شاه‌بداغی؛ (۳) مطالب تکمیلی و نمونه مقالاتی که استاد در کلاس به دانشجویان می‌دهد یا معرفی می‌کند.</p>					

اهداف درس

اهداف کلی

در پایان این درس، انتظار می‌رود شما:

- ۱) بتوانید روش علمی پژوهش، انواع و مراحل آن را یاد بگیرید.
- ۲) بتوانید یک موضوع مرتبط با رشته خود را انتخاب و عناوین آن را تعیین کنید.
- ۳) بتوانید نحوه فیش برداری و خلاصه‌نویسی را یاد بگیرید.
- ۴) شمای کلی روش‌های معتبر پژوهش علمی و جزئیات کامل مراحل پژوهش علمی ادبی را درک کرده باشید؛
- ۵) زمینه نظری پژوهش و تحقیق در علوم ادبی را فهمیده باشید و بتوانید آن را به ترتیب صورت روش مند اجرا کنید؛
- ۶) روابط بین انواع روش‌های پژوهش در پژوهش‌های علمی ادبی را شامل تاریخی، توصیفی، زبانی، تحلیلی و غیره فهمیده باشید؛
- ۷) بتوانید تحلیل درستی از مراحل پژوهش انجام دهید؛
- ۸) فرضیه‌ها و سؤالات خود را با پژوهش نظام‌مند و جستجوهای علمی بررسی پاسخ‌یابی کنید و به کمک نرم‌افزارهای موجود در کتابخانه‌های و یا منابع اینترنتی پژوهش خود را انجام دهید؛
- ۹) با منابع و مآخذ معتبر ادبی مثل فرهنگ لغت‌نامه‌ها، دائرةالمعارف‌ها، موسوعه‌های ادبی و تاریخی، کتاب‌های زندگینامه،
- ۱۰) در نگارش مقاله و انجام پژوهش‌های علمی ادبی تفکری سیستمی داشته باشید.

مهارت‌هایی (شغلی، تحصیلی) که دانشجوی در پایان دوره فرا می‌گیرد

- ۱) دانشجو مهارت انجام کلیه مراحل پژوهش‌های علمی را کسب کند؛
- ۲) آمادگی علمی برای انجام تحقیق و پژوهش در تمام دروس رشته خود را کسب کند؛
- ۳) مهمترین منابع اصلی حوزه‌های زبان و ادبیات عربی را بشناسد.

ارزشیابی درس

سایر روش‌های ارزشیابی	امتحان میان‌ترم	امتحان پایان‌ترم
<p>پروژه تحقیق ۱۰ نمره دارد و شامل: انتخاب یک موضوع جهت پژوهش و نوشتن یک تحقیق علمی در قالب یک مقاله است. تاریخ تحویل پروژه تحقیق روز برگزاری امتحان پایان ترم است.</p> <p>نمرات تشویقی ۱ نمره و به طور میانگین شامل موارد ذیل است:</p> <p>حل سؤالات چالشی در حوزه مباحث طرح شده در کلاس، مطرح کردن موضوعات پژوهشی نو، ارائه یک خلاصه ۲ الی ۳ صفحه‌ای از مقاله‌ای که کاربرد اصول و علائم نگارش و ویرایش را در پژوهش‌های علمی در حوزه زبان و ادبیات نشان دهد، نمره تشویقی تا سقف ۱ نمره خواهد داشت که به ارتقای نمره پایان ترم کمک خواهد کرد.</p>	<p>۳ نمره (در جلسه ۱۵ برگزار می‌شود.)</p>	<p>(۷) نمره نمره نهایی = مجموع نمرات امتحان پایان‌ترم و میان‌ترم و پروژه (امتحان پایان ترم طبق تاریخ رسمی مندرج در تقویم آموزشی برگزار خواهد شد.)</p>

سایر نکات

این درس به صورت تئوری و عملی برگزار می‌شود و دانشجویان به همراه استاد از کتابخانه مرکزی دانشگاه و کتابخانه دانشکده‌های ادبیات و علوم انسانی و کتابخانه پژوهشکده کردستان‌شناسی بازدید و با منابع موجود و نحو جستجوی منابع و استفاده از نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای به طور عملی آشنا می‌شوند.

آدرس‌های الکترونیکی لازم

آدرس الکترونیکی برای تماس با استاد

1. sh.karimi@uok.ac.ir
2. گروه اختصاصی درس در واتس‌آپ

ساعت مراجعه دفتری و رفع اشکال

ساعت مراجعه و رفع اشکال: بر طبق ساعات تعیین شده در برنامه بنده که بر درب دفترم الصاق شده و نیز هر جلسه پس از پایان کلاس دانشجویان می‌توانند مراجعه و اشکالات خود را رفع کنند.

کلاس حل تمرین

این درس کلاس حل تمرین ندارد. سؤالات و اشکالات دانشجویان در کلاس یا کتابخانه با راهنمایی استاد و با مشارکت خود دانشجویان حل می‌شود.

قوانین

- ۱) حضور در کلاس اجباری است و هر جلسه حضور و غیاب در کلاس به صورت کاغذی انجام و سپس در سامانه گلستان ثبت می‌شود.
- ۲) تأخیر دانشجویان ثبت خواهد شد.
- ۳) انجام تمام تکالیف و حل تمارین کتاب هر جلسه ضروری است و مجموع نمرات آن در نمره نهایی دانشجویان در این درس تأثیر خواهد داشت.
- ۴) استفاده از تلفن همراه در کلاس ممنوع است.
- ۵) غیبت در امتحانات میان ترم در جلسه ۱۵ مساوی با صفر است.
- ۶) در جلسات بازدید از کتابخانه‌ها حضور همه‌ی دانشجویان لازم است و در آنجا حضور و غیاب می‌شود. تهیه گزارش بازدیدها و حویل آن ضرورت دارد.

تکالیف

هر هفته مطابق مطالبی که آموخته‌اید مراحل انجام تحقیق خود را انجام داده و گزارش آن را به همراه مستندات در کلاس ارائه دهید.

زمان بندی هفتگی

سرفصل ها باید برای ۱۵ هفته تنظیم شوند. هر هفته ممکن است شامل ۱ جلسه یا بیشتر باشد.

توضیحات ستون ها:

سرفصل ها: نام سرفصل ها و شماره فصول یا محدوده صفحات کتب منبع آورده شود.

ستون تکالیف: منظور از تکلیف، گزارش کار (آزمایشگاه یا کارگاه)، حل تمرین، پروژه کلاسی، جمع آوری داده، ترجمه، ارائه گزارش از مقالات علمی مرتبط و غیره است.

ستون نمره: درصد یا میزان نمره یا تعداد سؤال مورد انتظار از این سرفصل در امتحان، درج شود.

شماره هفته	سرفصل ها	تحویل تکالیف	تکالیف محوله پایان کلاس	نمره
۱	نام سرفصل: مقدمه‌ای بر پژوهش و تعاریف و اهداف آن و نیز اهداف پژوهش‌های علمی ادبی و روش‌ها و اصول آن و ویژگی‌های محقق آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۶-۱۷	-	نمونه‌هایی از پژوهش‌های علمی یا ادبی را خوانده و به کلاس بیاوید.	۱
۲	نام سرفصل: با حضور در کتابخانه نحوه سرچ منابع را یاد گرفته و با امهات مصادر آشنا می‌شوند. آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۱۸ تا ۲۲	تحویل تکالیف هفته گذشته	-	
۳	نام سرفصل: مراحل نوشتن تحقیق (انتخاب موضوع و تعیین عنوان و یافتن منابع و پژوهش‌های مرتبط با آن و تهیه طرح اولیه پژوهش و تعیین برنامه و فیش برداری) + آشنایی با مجموعه‌ها و مختارات شعری آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۲۵ تا ۳۳+ ۷۸ تا ۷۹	-	موضوع تحقیق خود را بر اساس علاقه و توانایی انتخاب کنید و طرح اولیه خود را برای انجام آن ارائه دهید.	
۴	نام سرفصل: (تحلیل فیش‌ها و استخراج نتایج با استقراء و استنباط و بازبینی در عنوان اصلی و عناوینی فرعی) + آشنایی با حماسه‌های شعری آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۳۴ تا ۶۰	ارائه گزارشی از تکالیف هفته گذشته	عناوین تحقیق خود را انتخاب و فیش برداری کنید.	
۵	نام سرفصل: تهیه پیش‌نویس اولیه پژوهش و فهارس آن آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۶۱ تا ۶۵	ارائه گزارش تکالیف هفته گذشته	پیش‌نویس اولیه تحقیق خود را ارائه دهید.	
۶	نام سرفصل: آشنایی با استناددهی و فهرست‌نویسی آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۶۶ تا ۷۱	تحویل تکالیف هفته گذشته	استناددهی درون متنی را به دقت انجام بدهید	
۷	نام سرفصل: آشنایی با کتب طبقات و تراجم آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۷۲ تا ۱۰۱	تحویل تکالیف هفته گذشته	استناددهی فهرست منابع را درباره منابعی که تا کنون گرد آورده‌اید بنویسید	
۸	نام سرفصل:	تحویل تکالیف هفته		

		گذشته	آشنایی با منابع علوم لغت و زبان‌شناسی (با رویکرد فرهنگ لغت‌ها) آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۱۰۲ تا ۱۱۰	
۹	درباره منابع صرفی و نحوی جستجو کرده و نتیجه آن را ارائه دهید	تحویل تکالیف هفته گذشته	نام سرفصل: آشنایی با منابع علوم لغت و زبان‌شناسی (با رویکرد علم نحو و صرف و بلاغت) آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۱۱۱ تا ۱۲۵	
۱۰	درباره منابع تاریخ ادبیات و نقد ادبی جستجو کرده و نتیجه آن را ارائه دهید	تحویل تکالیف هفته گذشته	نام سرفصل: آشنایی با منابع تاریخ ادبیات و نقد ادبی آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۱۲۶ تا ۱۵۰	
۱۱	درباره منابع نسخ خط جستجو کرده و نتیجه آن را ارائه دهید	تحویل تکالیف هفته گذشته	نام سرفصل: آشنایی نحوه تصحیح نسخ خطی و آثار مخطوط آدرس مباحث در کتب منبع: صص ۱۵۰ تا ۱۶۵	
۱۲	دو مقاله را که ترجیحا مرتبط با موضوع تحقیق شماست خوانده و از نظر ویرایش یا نگارشی نقد کنید.	تحویل تکالیف هفته گذشته	نام سرفصل: ارائه مطالب مربوط به اصول نگارش و ویرایش علائم ترسیم توسط استاد آدرس مباحث در کتب منبع: -	
۱۳	ارائه گزارش کار	تحویل تکالیف هفته گذشته	نام سرفصل: ادامه جلسه قبل: دانشجویان مشکلات و مسائلی را که در مسیر انجام پژوهش داشته‌اند مطرح می‌کنند تا بررسی و مرتفع شود. آدرس مباحث در کتب منبع: کلیات مباحث کتاب	
۱۴	ارائه گزارش کار	تحویل تکالیف هفته گذشته	نام سرفصل: دانشجویان مشکلات و مسائلی را که در مسیر انجام پژوهش داشته‌اند مطرح می‌کنند تا بررسی و مرتفع شود. آدرس مباحث در کتب منبع: کلیات مباحث کتاب	
۱۵	-	تحویل تکالیف هفته گذشته	نام سرفصل: جمع‌بندی نکات ضعف و قوت پژوهش‌های دانشجویان تا مرحله حاضر و رفع نواقص + امتحان میان‌ترم آدرس مباحث در کتب منبع: کلیات مباحث کتاب	